

ČUVARI AUTENTIČNOSTI HADISA

Šefik Kurdić, *Velikani hadiske znanosti, Islamska pedagoška akademija, Zenica, 2003.*

Knjiga *Velikani hadiske znanosti* je prva knjiga ove vrste kod nas. Ona na enciklopedijski način obuhvata biografije dvadesetak najistaknutijih učenjaka iz oblasti hadisa. I to ne šturo, iako je ona i udžbenička literatura, nego sadrži i opise intelektualnih i drugih sposobnosti te, posebno, vrline istaknutih islamskih alima. Njihov doprinos, rad i djelo treba proučavati, na tim izvorima se napajati i, naravno, ugledati se na njih.

“Iščitavanje biografija tih učenjaka daje nam povoda da razmislimo o sebi i o svom odnosu prema onome što znamo i šta od toga primjenjujemo. Kod njih se nazire iskrenost nijeta, skromnost, bježanje od položaja i funkcija te, nadsve, bereket koji im je Allah, dž.š., dao u vremenu i njihovom radu”, istakao je u recenziji dr. Fuad Sedić. Mi navodimo neke od njihovih osobnosti. Tako, za imama Ebu-Hanife govore da nikad nije donosio rješenje niti konačan zaključak dok nije konsultirao sve članove krugova, koji je bio svojevrsna akademija islamskih znanosti. Otuda su ga kritizirali oni koji nisu mogli izići iz logike individualnog razmišljanja. Malik ibn-Enes kaže: “Svojom sam rukom sam napisao 100.000 hadisa”, a brojni autori smatraju da je tih 100.000 hadisa znao napamet. Muhamed b. Idris eš-Šafi je izjavio: “Samo sam se jednom najeo sa 16 godina i tom prilikom

sam stavio ruku u usta i povratio. Učinio sam to zato što je sitost uzrok tromosti tijela, okorjelosti srca, iščeznuća pronicljivosti, povećanje sna i slabi osobu od ibadeta”. Za njega je Ibn-Vehb rekao: “Šafija je imam učenjacima”. Svoje dobre osobine i brojne kvalitete Ahmed b. Hanbel nikad nije isticao. O njemu Kutejbe veli: “Da nije Ahmeda, mnogo toga bi se pridodalo vjeri”. Izvori tvrde da je na njegovoj dženazi (umro u 77. godini) prisustvovalo između 800.000 i 1.300.000 muškaraca i oko 60.000 žena. Kutejbe će za Buharija istaći: “Da je imam Buhari živio u vrijeme ashaba, bio bi jedan od Allahovih znakova”. Uz Buharija, mnogi su skloni reći: Imam Muslim je bio neprobojni bedem slabim i apokrifnim hadisima i njihovom infiltriranju u hadisku znanost i tradiciju muslimana. On je, u potrazi za hadiskom znanost, posjetio čuvene hadiske stručnjake Ishaka b. Ravejha, Jahjaa b. Jahjaa et-Tirmizija i druge. Ibn-Mende bilježi: “Mali je broj autentinih hadisa promakao Buhariji i Muslimu”. Brojni islamski izvori govore: “U kojoj se kući nađe zbirka imama Tirmizija, kao da sam Vjerovjesnik, s.a.v.s., govori o njoj!” Za En-Nevevija ističu da je bio učenjak enciklopedijskog obrazovanja, suptilne pobožnosti i vanredne hrabrosti. Jedna od njegovih vrlina se odnosi na to da nikad nije gubio vrijeme; bilježio je i pisao čak i kad je bio na putu.

Ovim velikanima hadiske znanosti, dr. Kurdić je pridodao i dvojicu bošnjačkih muhaddisa: Mustafu Pruščaka, kao predstavnika naših hadiskih stručnjaka iz osmanskog perioda, i Mehmeda Handžića, kao predstavnika postosmanskog perioda. Nadamo se da će se uskoro ovom građom i doprinosu bošnjačkih učenjaka hadiskoj znanosti više pozabaviti i drugi naši intelektualci. **m**

Selman SELHANOVIĆ